

man ved at offre en vis stor Capital, f. Ex. paa et Bandalæg, i sin Tid skulde ved Besparelse i Båndskatten kunne indløse et Bederlag derfor o. s. v. Nei! Kommunen betragter denne Sag fra et ganske andet Standpunkt, og jeg troer ogsaa, at det i sin Tid vil vise sig, at det er saa langt fra, at der med disse Entrepriser er forbunden nogen Besparelse, at man tværtimod maa være belavet paa at offre en Deel for at naae det Diemed, man egentlig derved tilsigter, nemlig en rigeligere Mæsse Bånd til Brug, en større Reenlighed, en bedre Belysning o. s. fr. Betragter man nærværende Sag fra dette Standpunkt, da forekommer det fremkomne Forslag mig at være fuldkommen i sin Orden, idet jeg formener, at Staten med god Grund kunde finde saadanne Diemed at være dens Omhu værdige, især naar denne Omhu ikke strakte sig videre end til en Renunciation paa en særegen Indtægt, som den ellers ikke vilde faae. Nu er det vist nok, at, saa slet det end med Hensyn til Reenlighed i det Hele staaer til hele Landet rundt og navnlig i Kjøbstadscommunerne, saa kan der være stor Forskjel i saa Henseende mellem de enkelte Communer indbyrdes; men Staten kan ikke indlade sig paa at skjelne mellem den større eller mindre Trang i de enkelte Tilfælde, det maa den overlade til Communerens Bestyrelser og lade dem selv overveie, hvorvidt Trangen til en større Reenlighed, til en større Båndmæsse og til en bedre Belysning er stor nok til, at vedkommende Commune vil offre det Fornødne for at tilvejebringe en Forandring i saa Henseende, og Staten skal kun een Gang for Alle give den Regel, at, naar Kommunen kommer til et saadant Resultat, vil Staten for sit Vedkommende finde sig i ikke at nyde nogen særegen Indtægt deraf. Naar man betragter Sagen fra dette Standpunkt og navnlig tænker paa Sundhedspleien, i hvilken Henseende vi desværre i de statistiske Tabeller have et stærkt talende Vidnesbyrd om, hvor stor Trangen rundt om i Landet og navnlig i den største Commune er til en gjenemgribende Forandring, da troer jeg, at man vil finde det i sin Orden, at man gaaer ind paa det foreliggende Forslag.

A. Sage: Jeg kan ikke Andet end me-

get beklage, at flige Lovforslag komme til vor Overveieelse, men Nød bryder alle Love, og der er jo intet Spørgsmaal om, at denne Nød, som gaaer ud paa Toldfrihed, findes beskrevet i Toldtariferne, idet, dersom Tolden var rimelig og fornuftig paa alle disse Gjenstande, det vilde være unødvendigt at andrage om Toldfrihed. Der er kun Tvivl hos mig, om jeg ikke skulde driste mig til ved en senere Behandling af Sagen at foreslaae, om ikke ligefrem Toldfrihed, saa dog en lav Procenttold paa alle de Gjenstande, som behøves til alle lignende Anlæg — Anlæg, om hvilke det vist i højeste Grad er ønskeligt, at de maae findes overalt i Landet. Hvad navnlig Hovedstaden angaaer, vilde jeg blive meget angstelig tilmode, dersom ikke et Arrangement i saa Henseende skulde tilvejebringes, da i modsat Fald en høist nødvendig Forbedring, som i mange Aar har været udsat, muligvis vil blive standset. Naar der har været Tale om, hvad Tolden kunde blive paa disse Gjenstande, saa seer jeg mig istand til i saa Henseende at give nogle Oplysninger. Jeg har nemlig imorges fra Bændinspecteur Golding modtaget nogle Bægtopgivelsers paa de Gjenstande, som vilde blive forbrugte f. Ex. her i Kjøbenhavn, og det er af en aldeles lignende Art, som her begjæres for Aalborg. Der vil saaledes f. Ex. alene af Jernrør her til Hovedstaden blive brugt 7,432,000 Pbd., og efter al den Oplysning, jeg har kunnet erhverve fra England, saa er vel Prisen paa Jern stegen noget i Forhold til, hvad den var ifjor, men Værdien overstiger dog ikke 200,000 Rbd., og denne Værdie af 200,000 Rbd. vil i Told have at betale 123,192 Rbd. 3 Mk. (Hør!) og i Sundtold 5,800 Rbd. Tolden for disse Jernrør indkjøbt til en Værdie af 200,000 Rbd., Sundtolden indbefattet, vil altsaa i det Hele udgjøre 128,992 Rbd. 3 Mk. Der vil til Dampmaskiner og Kjedler omtrent blive brugt 1,050,000 Pbd., hvoraf Tolden vel er lavere, end for den foregaaende Gjenstand, men den beløber sig dog til 15,568 Rbd. 4 Mk. 8 Sk.; Sundtolden har jeg glemt. Til Ganer til Kørene vil der blive brugt omtrent 370,000 Pbd., og, da der er Metal i disse Ganer, vil Tolden deraf beløbe sig til 32,683